

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК LVII Ч. 207. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ВЕРЕСНЯ 1949.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

No. 207. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 7, 1949. VOL. LVII

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0897 — 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America. FIVE CENTS Elsewhere

ЗА ОБЕДНАННЯ ФАРМЕРІВ І РОБІТНИКІВ ДОВКРУГІ УРЯДОВОЇ ПРОГРАМИ

Підчас Дня Праці, у понеділок 5 вересня, президент Труман виступив з двома промовами, в яких з'ясував точніше змагання своєї адміністрації до піднесення добробуту робітників і фермерів на підставі засади, яку він назвав „Справедливий Розподіл“ в інавгураційній промові.

У своїй промові на повітовій виставці в Пітсбургу Труман спинився ширше над обговоренням потреб „малої людини“, а зокрема над потребами робітництва і обіцяв вести далшу боротьбу за усунення закону Тейт-Гартлі. Він теж підкреслив потребу співпраці між робітництвом і фермерством для досягнення належної продукції. „Ніяка програма добробуту нашої країни не може ігнорувати інтересів цих груп“ — сказав президент, як „зрештою ми поступалимо згідно з нашою засадою, що уряд повинен дбати про добробут усього населення“. Труман відмітив, що в конгресі є ще реакційні сенатори й конгресмени, які однак вже не мають рішальної сили.

У промові до зібрання ветеранів на площі стейтвоті вистави в Де Мойнс, в стейті Айова, він залишив закордонні справи і зосередив увагу на обговоренні підтримки для фермерства на підставі програмі секретаря рільництва Бренана. Ця програма поправляє теперішню засаду субсидій для фермерів, щоб утримати ціну фермерських продуктів на належній висоті.

Обі промови президента вважають за перші програмові промови для підготовки до конгресових виборів в 1950 р. Після виголошення промов президент відіхав літаком до Канзас Сіті, звідки відіхав автоом до свого рідного дому в Індепенденс, у стейті Мізурі. Тут він мав відпочати одну ніч і ранком мав поїхати поворот до столиці разом зі своєю жінкою. Про об'єднання фермерів з робітниками говорив теж секретар рільництва Чарлс Ф. Бренан у своїй промові в День Праці в Шікаго.

ГЕН. АЙЗЕНГАУЕР ЗА СЕРЕДНЬОЮ ДОРОГУ В СУСПІЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Ст. Луїс, Мо. — Генерал Двайт Д. Айзенгауер, теперішній президент Колумбійського університету, у промові до адвокатів товариства в День Праці, сильно підкреслював потребу втримання середнього шляху в Американській господарській політиці, виключаючи країни теорії зліва і справа. Він пригадав, що „Комуністичний Маніфест“ Карла Маркса з-перед сторіччя взивав до класової війни, як єдиного засобу поширення добробуту, однак ця війна показала помилковість. Насліддя робітничої класи не призвели до добробуту, бо це фальшива доктрина. Так само і засада цілковитого індивідуалізму під теперішню пору показується шкідливою й тому треба знайти спільний підхід до спільного добробуту, а він лежить по середині. Це є теперішній американський шлях і його треба продовжувати. Треба підтримувати систему приватних підприємств, однак уряд мусить теж змішатися в цю справу і давати підтримку.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І КАНАДИ ЗАКЛИКАЄ СВОЇ УРЯДИ ДОПОМОГТИ ВИЗВОЛЬНИМ ЗМАГАННЯМ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА І ВЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ГОЛОВНИМИ ЦІЛЯМИ МОЛОДІ

Великий Звиг на 12-тій Конвенції Ліги Української Молоді в Сиракуз; Високий Рівень Нарал; Величавий Фестиваль; Конвенція Професіоналістів; Під Знаком Боротьби Проти Болшевізму; Привіт від Мейора Міста; Широкий Відгомін в Місцевій Пресі.

Ліга Української Молоді Північної Америки в резолюціях, ухвалених у висліді конвенційних нарад, звертається до урядів Злучених Держав і Канади зі закликом допомогти українському народові визволитися зі советської неволі та встановити свою суверенність

на своїй землі. Зі свого боку молодь в окремій резолюції вселушно підтримує Атлантський пакт, План Маршала та всі інші заходи урядів Злучених Держав і Канади та союзних демократичних країн, скерованих проти болшевицької загрози. Рівночасно заповідається повну моральну й матеріальну піддержку молоді Українському Конгресовому Комітетові Америки та Комітетові Українців Канади в їх зусиллях обороняти і допомогати українській справі на американському континенті, роблячи це в повній свідомості своєї відповідальності та своїх зобов'язань відносно своїх країн, Злучених Держав і Канади. В окремій резолюції молодь заповідає свою повну піддержку З'УАДКомітетові Українців Канади в їх рятунковій акції для українських скитальників.

Дванадцята з черги конвенції Ліги Української Молоді Північної Америки, що відбулася в місті Сиракуз, Н. Й., в дні 3, 4 і 5-го вересня, була головно під знаком дальшого поширення і скріплення організації та виповнення її глибоким змістом з розвитком, поширенням і закріпленням української культури як одного з головних цілей. В конвенції взяло участь понад 800 зареєстрованих делегатів, що репрезентували об'єднаних в своїх місцевих клубах і організаціях около 50,000 української молоді генералії. Перебіг наради та дискусій, що відбувалися на дуже високому рівні, обговорювали проблеми, культурний фестиваль та внесені рішення дали безсумнівні докази дальшого прогресу молоді, як в організаційній так і змістовій діялках.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ

Рєєстрація і відкриття; Привіт мейора Костель; Вибір Й. Лисогіра предсідником; Звіти, доклади і дискусія.

Конвенція відбулася в репрезентативному місцевому готелі тої ж назви, що й місто, Сиракуз, та почалася реєстрацією делегатів вже в п'ятницю, дня 2-го вересня. Чергового дня перед полуднем продовжувалося реєстрацію та полагджувалося дальші формальності, як теж влаштовано деякі спортивні імпрези. Конвенційні наради почалися в суботу, дня 3-го вересня, в год. 1-шій після полудня, і їх відкрито відспіванням американського гімну та молитвою. Голова Конвенційного Комітету, Тереса

НОВА УПРАВА ЛІГИ МОЛОДІ

Дванадцята конвенція Ліги Української Молоді Північної Америки вибрала свою нову управу в такому складі: Євген Волошин (Янгстаун, Огайо) — голова; Теодор Шумейко (Юніон, Нью Джерзі), Галина Мюрал (Клівленд, Огайо) і І-ванна Тарасим (Торонто, Канада) — заступники голови; Михайло Данелсон (Дітройт, Мішґен) — касієр; Анна Дидик (Сиракуз, Н. Й.) — фінансова секретарка; Ольга Фігель (Монсен, Па.) — рекордова секретарка. Дорадники: Честер Манастирський, Геневефа Зенко-Жеребняк, Данило Слободян, Михайло Задорецький і Йосип Гурський.

лі; 3. Поліпшити і поширити видання Ліги, зокрема її орган „Тренд“; 4. Використовувати кожну нагоду для українських виступів на міжнародних культурних імпрезах. В тій цілі Ліга повинна б мати окремі репрезентативні групи; 5. Організувати стипендії для допомоги в студіях. Кожній з тих точок референтка приділяла відповідну увагу та обговорила їх в подробицях.

Молодь Виявляє Своє Зрозуміння Проблем Української Культури

Дискусія, що розвинулася на тему культурної праці і завдань молоді, виявила подивугідне розуміння тих справ. Не ошаджуючи собі гірких критичних завваг, дискусанти заторкували найсуттїші проблеми української культури та її ролі в українських змаганнях. Степан Шумейко звернув увагу на одну дуже болючу проблему, за яку відповідальне не так Ліга, як така, як головно загальна наші молоді. Це українські видання в англійській мові. Референтка задала про цю справу, але як про нові видання, коли всі дотепершні припадають пороком в магазинах видавця. Що більше, вже є, можна б сказати, ціла бібліотека готових до друку перекладів найкращих творів української літератури, але й їх не можна видати так довго, як довго немає бодай найменшої гарантії, що ці твори не потребуватимуть і собі залежуватись по магазинах.

Нав'язуючи до цих думок, поодинокі дискусанти (Михайло Ярош, Галина Слободян, Честер Манастирський, Данило Слободян, Софія Лушчик, Теодор Шумейко та інші) висловлювали побажання, щоби Ліга з усіми своїми складовими організаціями та всі їх члени зайнялися поширенням цих книжок. Значення української літератури в перекладі на англійську мову зокрема наслідив О. Мельник з Огайо. Він сам інтересується літературою і з чужими творами в англійській мові він мав до діла під час своєї служби в Армії.

На запит предсідника, Й. Лисогіра, скільки привних бачили англійське видання Історії України в американських бібліотеках, скільки самі мають та скільки її читали, за кожним разом підноситься чимало рук.

(Довіщення на стор. 4-тіл).

ЕВРОПЕЙСЬКА АСАМБЛЕЯ РЕКОМЕНДУЄ ФЕДЕРАЦІЮ

Страсбург, 6 вересня. — Рада Європейської Дорадчої Асамблеї ухвалила вчора резолюцію про створення союзу європейських країн зі справжньою владою над урядами поодиноких країн, хоча і в обмежених рамках. Асамблея, як відомо, може ухвалювати тільки рекомендації, які опісля може прийняти або відкинути Міністеріальна Рада репрезентованих в тій організації дванадцяти країн. В резолюції постановляється, що новостворена Європейська Рада повинна бути встановлена як справжня федеральна влада об'єднаних європейських країн. В міжчасі виявлено, що в 1942-гому році, тодішній воєнний прем'єр Британії, Вінстон Чорчил, в тасмному меморіалі пропонував створити європейську федерацію проти „російського варварства“, хоча Росія була тоді вже силою обставин воєнним союзником західних демократій. Подробиці про засяг алади, яку мала б мати Європейська Рада як федеральний європейський уряд, мали б бути встановлені окремими комітетами в дальшому. Наостанці Асамблея створила керівний комітет з Поль-Генрі Спааком на чолі і цей комітет мав би вести постійно всі справи Асамблеї. Затверджено теж обговорену минулої суботи господарську програму, що рекомендує створення європейського господарського союзу. Всі ці ухвали перейдуть тепер під розгляд Міністеріальної Ради, що має право їх прийняти або відкинути.

Франкфурт, 6 вересня. — З головної квартири американських констабулярних військ повідомлено про перестрілку, що виявилася вчора між американською прикордонною сторожею і невідомими нападниками в американській зоні Німеччини на чеському кордоні біля міста Гоф. Нападники відкрили вогонь на шістьох американських сторожів. Ті відповіли теж стрілами та закликали допомогу, після прибуття якої нападники втекли до Чехословаччини.

ПОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ НА ВІДВІДИНАХ В ЕСПАНІІ. — Коруна, Еспанія, 6 вересня. — Йорданський король Абдулаг прибув тут вчора на відвідинах Еспанії, що потривають одинадцять днів. З приїздом його привітали члени еспанського уряду з ген. Франком на чолі. Це перші відвідини „коронованої голови“ в Еспанії після того як там до влади прийшов ген. Франко.

КОМУНІСТИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ В МЕДІОЛІАНІ

Рим, 6 вересня. — Після деякої перерви в літніх місяцях, італійські болшевики в останніх днях відновили знову свої акти насильства в поодиноких місцевостях. До більших заворушень дійшло вчора в робітничих районах Медіоляну, де кілька разів мусіла інтервенувати поліція й при чому вжито зброї. До демонстрацій та заворушень прийшло на тлі страйку, що його проголосили робітники місцевої індустрії на знак протесту проти звільнення деякої кількості їх товаришів з роботи через брак замовлень на продукти.

ГЕН. ФРАНКО ПРИПІНЯВ АМЕРИКАНСЬКОГО АДМІРАЛА

Для Коруна, 6 вересня. — Голова еспанського уряду, ген. Франко, прийняв вчора головнокомандуючого американською флотом на Середземному морі і східному Атлантику, адмірала Річарда Л. Конолі, та відбув з ним односторонні наради. Прийняття відбулося з нагоди відвідин американських воєнних кораблів в еспанському порті Ель Ферроль.

МОСКВА ЗАПОВІДАЄ НОВУ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ ПРОТИ ТІТА

Москва, 6 вересня. — Московська партійна „Правда“ надрукувала вчора статтю, в якій заповідає створення в Югославії нової комуністичної партії, що мала б повалити теперішніх комуністичних „середняків“ з Тітом на чолі. В статті обвинувачується Тіто, що він перемінив теперішню комуністичну партію в „поліційний апарат“ та використовує його до боротьби проти правовірних комуністів.

ТІТО ПРО ЮГОСЛАВСЬКУ ПЕРЕМОГУ НАД КОМІНФОРМОМ

Београд, 6 вересня. — Маршал Тіто вперше від часу югославсько-московського конфлікту прийняв вчора закордонного кореспондента та відповів на цілий ряд поставлених йому запитів в справах закордонної і внутрішньої політики югославського уряду. Відповідаючи на запити співвіддач і співредактора Нью Йорк Таймсу, С. Л. Солцберґера, Тіто заявив, що не вважаючи на керовану Москвою блокаду Югославії країнами Комінформу, югославський п'ятирічний план буде виконаний як передбачено і вже тепер в цій країні наявні його добрі наслідки. Добрий вислід життя в країні в цілому році забезпечує Югославі дальше піднесення добробуту. Що до внутрішньої господарської системи, Тіто твердив, що в Югославії нема колгоспів і тільки розбудовується сільсько-господарська кооперація і все це робиться виключно на добровільній базі та без будь-якого примусу. Він рівночасно висловив великі надії на відновлення торговельних стосунків зі Заходом, зокрема зі Злученими Державами. В розбудові своєї індустрії Югославі бажала б теж ще в більшій мірі використати американських спеціалістів. Нав'язуючи до теперішнього міжнародного політичного напруження, в якому в останньому на чолі місце вибився югославсько-советський конфлікт, Тіто заявив, що він не вірить аби будьяка з країн поважлявся тепер на нову війну, маючи в живій пам'яті всі страшенні спустошення, заподіяні недавнюмюлою. Кореспондент стверджує, що в літній резиденції Тіта, де він відбув своє інтерв'ю, не пороблено жадних окремих заходів безпеки.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1993

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha рік	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Загороді:		Foreign and Jersey City Rates:	
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha рік	\$2.75	Three months	\$2.75
Число в понеділок (англійською частинкою):		Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
Ha рік	\$2.50	One year	\$2.50
Ha рік	\$1.50	Six months	\$1.50

кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Користуватись місцевими бібліотеками

Посадник міста Нью Йорку, Вільям О'Двайер, виявив, що впродовж останніх чотирьох років місто збільшило на 66 відсотків видатки на прилюдні бібліотеки, а іменню на закупівлю книг і на платню для бібліотечних працівників. Разом видає місто Нью Йорк \$6,950,675 на головну бібліотеку й її філії, коли від 1945 р. видаток збільшено на \$2,780,915. Пригадуємо, що в головній будинку ньюйорської Прилюдної Бібліотеки є теж великий Слов'янський Відділ, а в ньому є теж чимала кількість цінних українських книжок. Доволі великий український відділ є при філії Прилюдної Бібліотеки при Іст 10 вулиці. Наскільки в видатках на утримання Прилюдної Бібліотеки збільшився видаток на українські книжки, до загального відомо не подано, але хто інтересується справою, може це перевірити. Це важко, бо вказувало б, на скільки збільшилося зацікавлення українською книжкою з приїздом нових імігрантів у самому Нью Йорку.

Американські Прилюдні Бібліотеки коряться в традиції стейтів Нової Англії, де майже кожне містечко щороку оприлюднює звіт з приходу і розходу своєї бібліотеки, а теж і з різних діяльностей. У деяких містах з'являються щорічні звіти з стану або діяльності бібліотеки і цим пригадують загальні мешканців на існування бібліотеки. Це в свою чергу служить заохотою користуватись з духовних скарбів.

Особливо час вакацій дає приток до збільшення книжкового обороту в малих містечках. До малих осель звичайно приїждять на вакації люди з більших міст. Під час спочинку вони заходять до місцевих бібліотек для читання періодичних журналів, а при цій нагоді перевіряють саму книгозбірню з давніх часів. Нераз знаходять в маломістечкових бібліотеках цінні книжки, яких не можна знайти у великих бібліотеках. Це спонукає їх використовувати книжки, як довго вони перебувають на вакаціях, а управу бібліотек, щоб догодити приїждженим гостям, стараються збільшати й доповнювати дотеперішні збірки новими книжками.

Аналогічне явище помітне і в українських громадах.

З хвилиною приїзду нових українських імігрантів до Злучених Держав можна замітити більше зацікавлення українською книжкою ніж це було у воєнних часах, або навіть безпосередньо перед війною. Це дуже добрий знак і треба з нього витягнути відпо-

відні поєднаності. В поодиноких американських містах, як от в Ньюарку, Дітроїті, Пітсбурзі, значні українські відділи в Прилюдних Бібліотеках. Коли нові українські імігранти відчували голод духа й запитували за українською літературою, треба їх спрямувати до аластайської духовної скарбниці, тобто до Прилюдної Бібліотеки. Як тільки вони навчаться, як користуватись з таких скарбниць, вони теж покористуються й іншими багатими відділами, які стануть їм у пригоді в різних справах.

Однак з цієї нагоди треба звернути увагу нашім місцевим товариствам на відносно їхньої бібліотечної діяльності. З недавнього минулого знаємо, що при деяких більших українських товариствах, з правилами при Українських Народних Домах, видано багато гроша на українські бібліотеки. Ці книжки часом втрачали притягуючу силу особливо, коли члени почали відчувати на собі тягар віку, а їхні діти не переймали від батьків молодечого зацікавлення українською книжкою. З часом шафи з книжками почали щораз менше бути предметом уваги, а серед того самі бібліотекарі забули, де вони переходять ключі від шаф. Якщо миші не мали нагоди зробити з книжками ладу, то книжкові моли й плісня зробили своє. Бо книжку треба доглядати і про неї дбати так, як про інше добро.

Тепер є нова нагода пригадати собі на цілі й завдання українських товариських бібліотек. Коли дається два-три нові члени, що приїхали зі скитальцями, хай вони самі зацікавляються книжками, хай добровільно їх упорядкують і хай розбудять на свій лад зацікавлення до української книжки серед старшого громадянства, по змозі серед молодого покоління, а вже невідкладно серед нової імміграції.

Жива людина не може бути без духовного корму. Заки ще новий імігрант опанує англійську мову, він мусить доповнювати свої знання українськими книжками. Дотого є в Америці українські книжки, яких не можна було дістати в ріднім краю, бо вони були вичерпані в продажі. Не кожен має можливість або час поїхати на книжку, видану на скитальщині. Тепер пора перевозити скитальчі видання з Європи до Америки і тут збільшувати книгозбірню при українських товариствах, або домагатися закупки нових українських книжок від Прилюдних Бібліотек, як це було у піонерських часах. Звичайно управи мі-

Де і чому навчилися брехати?

(Ще один причинок до справи нової української імміграції).

Ще в травні цього року приїхали до столиці Тиролю Інсбруку пп. Роман Смух і Михайло Родик, представники ЗАУД Комітету на Європу, і на засіданні Президії УЦДОА (Українського Центрального Допомогового Об'єднання Австрії) ремствували на нових українських імігрантів, які своєю поведінкою спричиняють українській громадській організації в ЗДА та й собі самим багато турбот.

"Наші люди страшенно забріхані, неширі, нелюдяні. Вони обіцяють урочисто їхати на ферму та працювати там, як сільсько-господарські робітники, клянуться, що понад ріллі нема для них кращого варту праці, а потім, тільки прийдуть до ЗДА, зараз промишляють, як би викрутитись, куди б це чкурнути, а коли навіть пойдуть на призначену їм працю, то швидко з неї втікають, хоч кращої праці не знаходять..."

Такими більш-менше, словами бідаки згадані громадяни та висловлювали лиш ті думки, що їх мають здебільша американські українці про своїх європейських земляків. І для висловлювання такої думки не треба було ані далекого Інсбрука, ні засідання громадської централі, бо така розмова напевне повторяться в ЗДА в різних варіантах та при різних нагодах. І наша відповідь теж не була ні дуже нова, ні дуже оригінальна:

Не забувайте, що рівно десять років уже наші люди живуть в Європі в умовах, серед котрих вони без брехні не могли прожити. Коли б за ними люди не крутили, не ховалися за фальшивими паперами, не втікали й не брехали, багато-багато з них були б за-

ських бібліотек ішли на зустріч новим американцям, отже вони зроблять це й тепер. Треба тільки вказати, що такі нові книжки потрібні, що є відповідна кількість читачів; що це число збільшиться в майбутності і т. п. Звичайно управи бібліотеки радиться когось з таких нових американців, які книжки купити і звідки їх дістати і тоді старастесь дістати відповідну суму гроша від своїх тростіків, які завідують фінансовими справами бібліотек. Таким чином українською книжкою може зацікавуватись поважна група людей з давніх американців.

Це буде новий рух, який викличе теж, що український наріж в Європі належить до культурних народів і що прагне загасити свою духовну жажду в кожному положенні, в якому тільки опиниться.

правду заплатили життям, або знищеним до кінця життя здоров'ям. Уся система життя від 1939 року, по кінець війни, себто в обох тоталітарних державах, в котрих прийшлося було жити українцям, була здвигнена на брехні, як і на фундаментах брехні, далі вона здвигнена поза залізною завісою. Отже не тільки за часів війни, але й уже надовго перед нею, наші люди в СССР мусили вічно брехати, щоб зберегти себе при житті. А що й у Польщі ширість і правдомовність не могли часто приносити українцям користь, це теж річ добре відома.

Але, чи опинившись — після закінчення війни — під правильним західним альянтив, дійсно люди зажили в атмосфері правди й були причучені жити у правді? Передусім, більшість українських емігрантів, що їх становлять наддніпрянці, мусіла відразу наставитись на брехню, як "єдиний засіб фізично зберегти себе, бо умова про обов'язуючу репатріацію советських громадян була така гнучка, що своїми практичними наслідками висіла як меч Дамокла над забурчаними українцями. Далі: "повновартими" діпстами", за офіційними приписами й це більше за неофіційним звичаєм, були лиш ті, що попали в категорію "насилно вивезених". Борони Боже не вільно було признаватись до втечі від Советів на Захід із політичних причин, бо воно автоматично викликало підозріння, "коллабораціонізму". Це ж ще такі недавні часи, коли ворожість до большевизму була утотожнювана з прихильністю до фашизму! Водночас від кожного ДП вимагали й вимагали, стільки особистих документів, наче люди жили у домах своїх батьків і дідов та тримали заперошені папери по шуфлядах. Те, що хуртовина зміла з обличчя землі чимало сіл і містечок, у котрих народились ці новітні номади, — те, що багато людей втікали у тому, у чому вони стояли й не мали часу свитнути вхопити на спину, а не то шукати за документами, — це навіть ще сьогодні мало цікавить різні переселенські комісії з їхніми непорушними приписами. Повинь законів, приписів і заборон сиплеться на голови "шасливців", що ними є скитальська маса, що по нинішній день, хоч яка маса вже змаліла до одної чвертини..."

Так, від першого дня війни ми всі, що жили в Європі, привикали до брехні, як невідлучної частини людської екзистенції. Як напр. людина могла вижити на тих харчевих картках, що їх діставала за

німецької окупації України, та водночас не провинитися проти строгої заборони купувати харчі на чорному базарі? Бути щирим і говорити правду, це значило засудити себе на голодову смерть, або НКД.

І хай західні демократії, а з них американська демократія у першу чергу, вдаються у груди: чи прославляння Советів, як союзників повного чеснот, і чи такі акти, як Ялта і Почам, причинювались до поглиблювання "пошани до правди і віри у вартість правди — в тих людей і народів, які знали дійсно правду про Совети? Чи воїни самі мали переставлятися на нові совето-фільські рейки, чи з огірченням придивлялись видовищу, яке — вони знали — це задалегідь — мусіло скінчитись новою трагедією та покищо підважувало основи правди? Бо багато води у річках і сльоз і крові проплило поміж Збручем, Дунаєм та Велтавою, поки правда, відома українцям про Совети, стала відомою теж західним демократіям.

Душа людини — це дуже делікатний струмент. Шарпати струнами того струменту так, щоб їх ані не порвати, ні щоб вони не поржавіли, дуже трудно і дуже ризикове. І спосіб думання людини вироблюється школою життя. Раз уформовши ментальність людини так, щоб вона прийняла брехню і крутість, як не лиш допускальний, а просто необхідний засіб поведінки, — просто неможливо, наставити її відразу, через ніч, на правду і простотливість та гидування брехнею. На це треба довгого часу, на це треба такого самого перевишколу, що його напр. мусять перейти народи, що не знають іншої системи, як лише систему вождівства та віри в "вождів", як у надлюдь. Переконайте будь-котрий слов'янський наріж, що між земельними парцелями й ґрунтами не треба ставити плотів ані меж, бо ось у Злучених Державах їх нема і нема теж "траєкторії за межу", — так само переконайте шведів чи норвежців, що вони повинні повставити у свої двері замки з ключами, бо в інших країнах Європи без таких замків небезпечно жити! Людина пристосовує своє життя до місцевих умовин, і то не лише справу плота чи замку в дверях, але передусім свій ум, свого духа, що не може відірватись від оточення та ширяти в облаках.

Очевидно, що це зовсім не значить, щоб оправдувати й похвалити поведінку людей, які підписують зобов'язання та не додержують його, не турбуючись зовсім наслідками зламання своїх приречень, наслідками не для американських фермерів, а для тієї української громадської організації, яка помогла людині пере-

(Довідчення на стор. 8-118)

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

108)

ДЖАПАРИДЗЕ

Старий мав біля вісімдесяти років. Середній на зріст, з яскраво виступаючими грузинськими рисами обличчя, синий, з короткими, сріблястими вусами над міцно затиснутим ротом. Говорить з ледве помітним кавказьким акцентом. Говорить повільно, виразно, ясно. В поведінці з іншими — ввічливий і простий, але тримає себе незалежно і з достойністю. Ще з царської каторги він розвив у собі і виніс на волю міцне почуття взаємодопомоги й солідарності з товаришами неволі і не одного разу дуже відважно й рішуче висловлював його у відповідних випадках.

Так, наприклад, коли варту, що супроводжувала наш ліхтер (баржу), почала бити одного з політичних, за відмову перебувати разом з урками, він перший заступився за нього і у гніві вигукнув:

— Не смійте, нелюди, бити людину!

Він ділився останніми скромними запасами сухарів і цукру й ніколи нікому ні в чому не відмовляв.

Все це купив мимоволі вселяло до нього довіру. Навіть кримінальники шанували його і під час пересувань допомагали йому переносити речі.

Він дуже любив читати і міркувати. Переглядаючи шматки старих советських газет, він часто впадав в якусь знайому пригоду, витягував з того окремі факти і тут таки починав їх коментувати:

— Легше зруйнувати старе, ніж збудувати нове! — висловлювався він з приводу якогось законсервованого будівництва.

Старий соціал-демократ з дореволюційним підпільним стажем, приятель і поплічник Сталіна, дядько та вчитель Альоші Джапаридзе — одного з 26 баківських комісарів, розстріляних англіцями в 1918 році, політкаторжних царської каторги, людина з величезним політичним і революційним майбутнім і, нарешті, советський арештант, "ворог народу" поволі наближався до заходу свого життя.

У Тифлісі в нього лишився 15-літній син, з яким йому захищали листуватись. Про його долю він нічого не знав і, ще його дуже пригнічувало.

Хоч по переконаннях ми були з ним різні люди, але це не заважало нам зблизитись. В хвилини одвертості він, немов би скаржачись на когось, в глибокій журбі, ділявся з мною своїми пережиттями.

— Дуже хороший у мене хлопчик. З п'ятої класи перейшов просто до сьомої. Дуже любить вчитись і все на шляху своєму перемагає... Через своїх друзів я ще в Тифлісі, кому НКВД одержав від нього записочку, в якій він писав мені: "Татку, мені відомо, що ти страждаєш невинно, і я завжди буду поважати тебе і любити..."

На останньому слові голос у старого здригнув і зіврався. Очі стали великі й вологі. Губи ледве помітно ворухились. Він перевів дихання і майже пошепки продовжував:

— Коли вам доведеться вибратись на волю, будьласка, любий мій, розшукайте мого сина і розкажіть йому про мене.

Пізніше, через рік, коли я все-таки опинився на свободі, мені ніяк не вдавалося побути в Тифлісі і побачитись із 16-літнім Енеєм Джапаридзе.

Вночі, коли ув'язнені — пасажири під плескіт Єнисейських хвиль об борти, віддавалися солодкому сну, ми лежали поруч на своїх місцях і тихо розмовляли. Він охоче оповідав мені про царську каторгу та політкаторжників, про свій арешт та слідство і про те, як сліди з Тифлісі відмовлялись вести його справу. Один з них навіть застрілювався, залишаючи записку на ім'я Сталіна, в якій обвинувачував того за всі нещастя, які спали на народи СССР, в тому числі й на його голову. І тільки якийсь колишній грузинський князь, приїхавши з Москви, довів слідство до кінця, щоб дати йому вісім років і п'ять позбавлення прав.

Одного разу я запитав його, яка різниця між царською

каторгою і Советськими концтаборами? Джапаридзе глибоко зітхнув, і вказуючи пальцем на стелю ліхтера, схвилювано відповів:

— Небо й земля! Хоч тоді я й був закутий у кайдани, але мене вважали людиною і ніщо не наважувався сказати мені грубе слово або кликати мене на "ти", а тим більше, знущатись над нами, політкаторжниками... А годували як!... Три фунти казенного хліба, три чверті фунта м'яса і, не теоретичного, як у советів, а просто з ваги і нанизаного на паличку. А борщ чи зупу такі жирні готували, що справді, їсти неможливо було... Крім цього ми мали необмежені можливості користуватись кранієюкою і базаром. Купуй, що хочеш і скільки хочеш, аби лиш гроші...

А на свята Різдва або на Великдень та поминки благодотворчі різні нашу каторгу засипали найрізноманітнішими харчами: паски, калачі, яйця,

риба, ковбаси, шинки, м'ясо, сало, цукор, цукерки... Гори всього! І це було, не тільки в нас. Так і навіть більше, ніж у нас, опікувались скрізь, і у в'язнених того часу почував і... чекав їх. Протягом кількох тижнів після свят ми харчувались цими пожежертвами, а казенне харчування — грошинами записували нам до книжки...

А праця? На будівництві Амурської залізниці я повинен був накопати і, вивезти тачкою на віддалі 30-40 метрів ґрунту середньої густоти. За цю працю платили ще кілька гривеників золотом... Хто хотів — ішов працювати, не хотів — залишався в тюрмі.

(Дальше буде).

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам неможливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

О. Г.

СОВЕТСЬКА ІНТЕЛІГЕНЦІЯ

10)

Студентку виключили з інституту за те, що вона сказала:

— Я їх знаю. Це євреї, але дуже симпатичні люди. (Ага! Отже, назагал євреї не є симпатичні? Отже — антисемітизм? Геть зі школи!).

Професора усувають з роботи з „вовчим квитком“ за те, що він сказав:

— Помимо того, що Винниченко є чужий нам, але талант має. (Як може бути талановитим ворог народу?! Контрреволюція! Геть! А разом з професором і асистента зате, що не доніс на професора).

Інший професор вжив слова „капшук“ замість „футляр“. (Націоналістична вульгаризація мови! Викинути!).

А ось студентка того самого Криворізького Педагогічного Інституту Е. також з тріском і гамором виключають перед державними іспитами за те, що він порадив одній товаришці, яка скаржилася на безсонницю, читати наніч твори Микитенки.

— Але ж я читала Микитенку! — відповідає та, не зрозумівши дотепу.

— Читала? І не допомогло?

— Ні!

— Ну, то тобі вже нічого не допоможе!

Дарма, що студент Е. був надзвичайно талановитим і вважався беззастережно найсильнішим в цілому інституті; викинули! Пригадали, що він десь-колись критикував якусь тезу в діалектичному матеріалі, що він про письменника Бедного сказав, що він дійсно бідний, а про Горького, що він гіркий.

А коли по де-якому часі і Микитенка і Бедного скритикували і знищили, то повороту до науки для Е. все одно не було. Відмовну відповідь, котра прийшла на його подання, можна було б коротко сформулювати такими зрозумілими словами: „Закон раком не лізе, і те, що узналося правильним — є правильним. А взагалі ніхто не сміє критикувати жодного партійного авторитету, так довго, поки його не критикують згорі“.

Але навіть для тих хто успішно кінчав науку, не маючи в кишені комсомольського чи партійного квитка, доля не була ласкавою. Їх призначали на підрядні посади під нагляд партійців „а ля „Сирьбія“, хоч фактично вони тягнули всю роботу. Директором підприємства чи закладу звичайно були комуністи чужого походження, а заступниками, котрі були фактичними керівниками — нікому неznані люди. Знову ж коли мова заходила про карність і відповідальність, то відповідали не партійні начальники, а тільки ті безіменні трудівники.

А от особа видатної партійки Віри Василівни Г. Була це зялля комуністка і червона партизанка в часи Жовтневої Революції. Тоді, коли я її познала, мала років 45-46, була подвійно горбата (спереду і ззаду) і виконувала в школі роль завідувачки господарством, коротко, завгоспу. Її обов'язки зводилися до нагляду над прибиральницями, забезпеченням школи м'ясом, шматками, крейдю, паливом і т. д. Але через те, що Віра Василівна була „довголітнім членом партії“, то іменувалася „заступником-директора школи по господарській частині“, а до того була вона секретарем партійного осередку школи. Це останнє було по важливості те саме, що й директор школи, збо часом навіть і більше, особливо, коли зв'язати, що директор, хоч був

жидом, але безпартійним.

Якщо для пересічного дурня вважається окреслення „дурний, як чобіт“, то для Віри

Василівни треба би було взяти принаймні потрібну мірку і казати: „дурна, як три чоботи“, бо глупота її була істинно фе-

номенальна. Може б і не ки- саме тому, що вона була на у-далося це так в очі, коли б превеликованому становищі, а „товаришка“ Г. була якоюсь при тому пхалася у всі шкіль-кухаркою чи прачкою, але ні справи, то видавалася ще

дурнішою, ніж була насправді. (Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У.Н.С.

Де і чому навчилися брехати?

(Доміненна зі стор. 2-гої).

селитись та якої моральний кредит є добром всієї української громади. Ясно, що з цим явищем треба боротися; ясно, що нашим людям треба вполювати переконання, що навіть коли б їм було зле і важко, проте вони повинні витримати на фармі бодай передбачений законом один рік, хоч би дивились на це, як ціну, за котру видерлись із середньо-європейського барака. Однак не слід теж кидати каменем на людей, які без вини винуваті, бо стали такими, як є, з вини тих, що творили дійсність, у котрій вони мусіли жити та котрою мусіли просякти.

Очевидно, що аргумент психології, у даному випадку (та й у більшості випадків у світі!) вирішувальний, — мало переконливий для фермерів чи вищих чинників стейту, обурених поведінкою українських робітників, особливо, коли нема змоги затримувати й відповідно навітлювати це явище на сторінках поважної американської преси. Масова втеча наших людей із фарм викликає потребу подвійної паралельної акції: 1) перевиховувати колишніх ДП, прихилити до тутешнього світу й привчати до тутешніх категорій думання — влещуванням їх екзистенції, гуртуванням, моральною підтримкою (див. поради п. І. Куземського, „Свобода“ з 23. 8. ц. р.); 2) паралізувати наслідки, що можуть погано відбитись на дальшій переселенській акції ЗУАДК. Для нас, колишніх керівників української еміграції в середній Європі, нема жадного сумніву, що ця акція мусить продовжуватись далі. Вимагає цього життєва необхідність української еміграції, яка не має жадних перспектив матеріально проіснувати на терені Німеччини й Австрії, вимагає цього й престиж самого ЗУАДК. Комітету, який саме завдяки цій акції стоїть дуже високо в очах усіх керівних чинників ІРО та окупаційної влади всіх трьох зон в обох названих державах. Підприємство роботи проти ЗУАДК і його акції ведуть безупинно різні наші „приятелі“, яким переселенська акція ЗУАДК є сіллю в оці, саме тому, що вони не мають власної подібної організації і подібного розмаху та ініціативи. Завдяки цій акції піднісся і загально-український престиж, тому всяке послаблення її вдарило б по всьому українстві. Сьогодні трудно теж узагалі говорити про „фахівців“, що годились би на фарми, як теж відпав уже критерій мускулів: селяни, що працювали по німецьких й австрійських „баверах“, вже або виїхали або нікуди не вийдуть, а силачів теж уже між ДП нема. Громадська організація мусить теж триматися громадського підходу у підборі людей, а цей підхід каже звертати увагу передусім на моральну вартість людини, а її вартість для українства. Очевидно, що це ускладнює проблему, але не робить її безнадійною. Бо ми знаємо безліч випадків, коли саме „інтелегент без фаху“ виявив себе далеко меткішим, проворнішим і турлішим, здатнішим пробиватись важкою і виснажливою працею на новому американському ґрунті, як „фахові робітники“. Складні проблеми є на те, щоб їх розв'язувати, поборюючи більші труднощі, як їх мають проблеми легкі. Ми віримо, що ЗУАДК у тісній співпраці з громадськими центрами Німеччини й Австрії, нашими церковними і ін. чинниками — розв'яже і до кінця доведе переселенську проблему, записуючи цю свою заслугу золотими літерами в новітній історії України.

Win a MINK CAPE

\$14,600 WORTH OF PRIZES!

COUNT THE MINKS IN THIS AD!

НАГОДА здобути в нагороду ПЕЛЕРИНУ з НОРКИ

EVERYONE HAS AN EQUAL CHANCE TO WIN!

Не зволікайте—
Зголосіть Вашу
участь негайно...
Конкурс
кінчиться опівночі
12 вересня, 1949.

Всі замовлення
залишаються
власністю
STYLE WISE
Furs, а рішення
суддів кінцеве.

It's Easy to Win

Ви маєте 465 можливостей виграти. Кожний може брати участь в конкурсі за відміном працівників STYLE WISE Furs, нашої агенції оголошень і їх родин.

Contest Rules

Все, що маєте зробити—порахувати скільки видрів є на цій образці. Зазначте Ваше обчислення на одно-центовій картонці або листі, скажіть нам в кількох словах про Вашу вітку, якщо ви виграли цю пелерину з видрів. Нагороди будуть розділені на підставі правильного обрахунку та оригінальності Вашої участі. Письмове оголошення Вашої участі можете подати в будинок мови.

Contest Closes

Всі оголошення мусять бути переслані нам не пізніше як до півночі 12 вересня 1949. Випішіть Ваше оголошення до STYLE WISE FURS, 254 WEST 34th ST., New York 1, N. Y.

● 1st prize

Люксована фестонова пелерина з „нечурал ренч“ норки, вартості \$1,500.00.

● 2nd prize

Футро зі справжнього оттера, цілком подібне до футра з дикої видри, вартості \$795.00.

● 3rd prize

Футро з гарної чорної кримки, стилю найвишнішого американського модельника, вартості \$695.00.

● 4th prize

Футро з мінливобарного голандського пиймака з повно жмурів на спині, вартості \$350.00.

● 5th prize

Футро Мутон Лемб, фарбоване і стилізоване так, що виглядає наче з бобра, вартості \$195.00.

● 6th prize

Ковнір з натуральних норки з 4 шкірок, прегарний і декоративний, вартості \$150.00.

● 7th group prizes

Всі конкурсовці, крім перших 6, котрі правильно вгадають в межах 5 шкірок, кількість видрів в цій оголошенню, дістануть кредитовий чек в сумі \$40.00, який можуть використати як готівку при закупі STYLE WISE футер.

У випадку подвійної виграші буде призначена подвійна нагорода.

Важливе: Точно придержуватися вказівок.

Виразно видрукуйте ім'я й адресу на Вашому оголошенні і вишліть до CONTEST DEPT., на нижче подану адресу.

Не признається заміни нагород.

STYLE WISE Furs
254 West 34th Street, New York City
Furriers to discriminating women for three generations

КОНВЕНЦІЯ ЛІГИ МОЛОДІ

(Докінчення зі сторони 1-шої)

Окремо до цієї справи підійшов МIRON КУШНІР. Він вважає, що це ще далеко не вистачає бачити, мати чи навіть прочитати книжку. Треба її знати, треба нею перейнятися і з цього робити індивідуальний вжиток серед свого оточення. Нам самим треба виховатися в українському дусі, нам треба все знати про Україну її минуле і сучасне та про її змагання, бо тільки тоді зможемо правильно інформувати наших співгромадян. Він наводить приклад, як це минулого тижня він з обуренням мусів ствердити, що на поміщенні в Нью-Йорк Таймсі мапінг звернених проти себе демократичних і більшовицьких сил Україна була зарахована до більшовизму. Він вважає, що всі всі за це винні і відповідальні, що автор цієї мапи і надрукованої з нею статті не знає що досі, що це власне Україна була першою в боротьбі проти більшовизму і в тій боротьбі вона склала найбільш жертви. Свій хвилюючий виступ, що його прийняли гриміжними оплесками, дискусіант закінчив закликом до праці в тому напрямку, як теж до допомоги активним учасникам української боротьби і її жертвам в Україні та поза нею.

Прийнятий на конвенції головний секретар Українського Народного Союзу, Дмитро Галиччин, як голова Культурної Комісії цієї організації ствердив, що УНСОЮЗ вже від років виконує це завдання, що його ставить собі Ліга, імені кожного року видає один український твір в англійській мові. Книжки друкується в 2000 примірників, з того 500 примірників висилається даром до американських бібліотек і університетів, а з тих, що залишилися досі розпродано не більше, як по яких 200 примірників; 1300 примірників з кожного видання, ще дожидає свого покупця і читача. Виймок становить Історія України Грушевського, що вже вийшла третім накладом, але й це не завдяки українцям, тільки самим американцям. Дискусіант зокрема звернув увагу молоді на „Ди Сторі оф Юкрейн“ проф. Меннінга, що мала такий великий відгомін в світі. В поширенні тих книжок він бачить велике завдання власне американсько-української молоді.

Предсідник конвенції, Р. Лисогір, зі свого боку робив підсумки думок, вміло керуючи далішою дискусією. У висліді цих нарад опісля ухвалено окрему резолюцію, зобов'язуючи всі місцеві клуби та організації молоді, що входять в склад Ліги, подати про відповідне поширення українських книг в англійській мові.

Нові Організаційні Завдання і Потреби

Доклад на організаційні теми вголосив Йосиф Гурський з Дітройту, теж один з головних будівничих Ліги. Стверджуючи великий організаційний прогрес Ліги та дальші завдання, референт звернув головну увагу на три справи: 1. Необхідність платного ексекютивного секретаря Ліги, що вів би її канцелярію та взагалі був „душею“ організації, віддаючи їй весь свій час і труд; 2. Розбудову видань Ліги, пропонуючи конкретно видавати кожного місяця Бюлетені, а теперішній Тренд зробити перед-конвенційним річним органом організації; Придбати необхідні фонди, що допомогли б в організаційній праці. Всі ці точки референт відповів з'ясував та підтримував відповідними аргументами, теж з дотеперішнього досвіду. І над цим докладом, подібним як і над культурними проблемами, розгорнулася жива дискусія, що виповнилася всьм час нарад першого дня конвенції. У висліді докладу і дискусії опісля ухвалено резолюцію, створюючи в організації новий пост платного ексекютивного секретаря та поставляючи видавати місячні Бюлетени Ліги. Тренд рішено видавати у формі квартальника.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ

Збори Професіоналів; Величавий Фестиваль; Бенкет.

Другий день конвенції припадав в неділю, дня 4-го вересня, і тому Ліга не мала ділових сесій. Рано делегати взяли участь у церковних віправах в місцевих українських церквах обох обрядів. Єдиною діловою точкою в тому дні була конвенція зв'язаного з Лігою Товариства Українських Професіоналів, про що буде окреме звітлення. Головою Т-ва на наступний рік обрано проф. Степана Мамчура з Вейнського університету в Дітройті.

Головними атракціями дня був великий музично-танцювальний фестиваль після полудня та формальний конвенційний бенкет ввечері.

Фестиваль відбувся у великій Ліній Авдиторії в Сентрал Гай скул і на його програму склалися: виступ хору молоді стейту Нью Джерзі під проводом Юрія Кириченка, молодшого. Хор виконав Сте-

ценка-Шевченка „Сон“, „Ой у полі три керниченьки“ в обробці Кириченка, та Ступницького „Жала Улянка“; 2. Виступ Михайла Мінського, баритонівського соліста з групи Капелі Бандуристів, що недавно прибула з Європи. Він відспівав Заремби „Дивлюсь я на небо“, арію з опери Костенка „Кармелюк“ та арію з „Сивільського циркуліника“ Россіні. На фортеп'яні аккомпаніювала Ольга Дубрівна; 3. Українські Танцюристи з Торонта, під проводом Івана Козака, виконали: аркан, женці, ножиці та сольовий такор провідника групи; 4. Чоловічий хор зі Сиракуз, під проводом Мірона Яворського, виконав: Кошеця „Херувимську“, Біліковського „Гамалію“ та Недільського „Засяло сонце“. Солістами в хорі виступили тенор Микола Годяч і баритон Марко Дікуч; 5. Молода піаністка з Канади, Корнедія Гайовська, виконала Брамса Рапсодію, композицію Мендельсона та власні „Рефлексії Дніпра“; 6. Хор Української Молоді з Дітройту, під проводом Стефані Андрусевич-Гоменик, виконав Думу з „Невольника“ Шевченка-Вахнянина та окрему композицію „Чарівна Україна“, базовану на „Кобзі“ і „Бандурі“ Давидовського. На фортеп'яні Хорові аккомпаніювала Ольга Дубрівна.

Фестиваль, на якому було прийнятих около 2,000 осіб та який був на високому мистецькому і знаменито виконавчому в усіх своїх точках, заповнено американським і закінчено українським національними гімнами.

Бенкет

Ввечері в головній бенкетовій галі готелю Сиракуз відбувся формальний бенкет, знаменитим товстмастром якого був фінансовий секретар Ліги, Борис Пішко. Велика галія була заповнена повної життя і радості молоддю публікою, в більшості у формальних вечірніх одягах. За головним столом сиділи члени Конвенційного Комітету, управа Ліги, священник та одинокий бесідник на бенкеті, адв. Роман Смух з Шикаго. Між представленими гостями на бенкеті були: діючий головний предсідник Українського Народного Союзу, Григорій Герман, головний секретар Союзу, Дмитро Галиччин, голова УККомітету, Степан Шумейко, ексекютивний директор ЗУАДКомітету, д-р Володимир Гала-

краєвий командант Українських Американських Ветеранів, Володимир Шіпка та інші. Не маючи можності предстатити всіх зокрема, товстмастер радив усім встати і всім нараз самих себе представити.

Як згадано, одиноким бесідником на бенкеті, крім коротких привітів від голови Конвенційного Комітету, п-ні Тереси Новенчі, голови Ліги, Михайла Задорського, та інших, був директор європейської місії ЗУАДКомітету, адв. Роман Смух. Це був без сумніву прекрасний символ для американсько-української молоді, яка на своїй забаві вважала за відповідне пригледати їй недолугі оплески після його промови, але й декларації всіми силами допомогти в рятунок-вій акції. Чек на 100 доларів відразу передала на допомогу акцію стейтова Ліга молоді з Петсбургу. На початку своєї промови адв. Смух передав молоді привітання від українських скитальців та від цюлого українського народу на своїй рідній землі. Молодь з великим одушевлянням прийняла привітальну телеграму з Німеччини від своєї активної подружки, Юлії Коник, що там працює представницею ЗУАД Комітету для добра українських скитальців.

Офіційну частину бенкету закінчено українським національним гімном. Танці і забава продовжувалися опісля до пізньої ночі.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ

Звіти Місцевих Представників; Дальша Дискусія; Резолюції; Вибір Нової Управи.

Третій день конвенції почався звітами провідників молоді з поодиноких стейтів. Звіти започаткував організатор і голова стейтової Ліги в Нью Джерзі, Михайло Тизько, коротко з'ясовуючи свої організаційні досягнення та їх дальші можливості. Дальше слідували звіти провідників молоді з інших стейтів і всі вони підкреслювали три головні ділянки праці: товарисько-організаційну, культурно-виховну і

спортову. Усі теж підкреслювали великі дальші можливості організації та праці молоді під кожним оглядом. В дискусії над звітами доповнено та дальше розгорнено ці думки.

Діючий Предсідник УНСОЮЗУ, Г. Герман, Вітає Молодь.

Коротку перерву між звітами предсідник конвенції, Йосиф Лисогір, використовує, віддаючи слово привітної на конвенції діючому предсідникові Українського Народного Союзу, Григорію Германові. П. Герман висловив радість з помітного розвитку та великих успіхів Ліги, стверджуючи, що ті ідеї, які тепер здійснює Ліга, власне започаткував Український Народний Союз тому 55 років, організуючи українців на цій вільній землі до спільної праці в змаганні до спільної мети. Конвенція вже сама собою це великий успіх молоді, але властива праця для кожного починається після неї, як делегати вернуться знову до своїх місцевостей. Збирайте, організуйте всіх українців, а своєю поведінкою, своєю працею та цілим своїм життям доказуйте, що це справді честь і гордість називати себе українцями — закінчив своє коротке привітання п. Герман.

Закінчення Конвенції. Після ухвалення резолюцій та вибору нової Управи Ліги,

конвенція закінчена в годині 7-мій ввечері, відспіванням американського, канадського і українського національних гімнів.

Цьогорічна конвенція Ліги була без сумніву не тільки найбільшим здвигом американсько-української молоді, але й теж великим прогресом на шляху її дальшого розвитку під кожним оглядом. Про це ще буде мова. Успіх самої конвенції треба у великій мірі завдячувати невтомним членам Конвенційного Комітету, в склад якого входили: Тереса Новенча, Галина Дидик, Мірон Яворський, Михайло Клу-сик, Марія Кені, Марія Заяць-Дембицька, Володимир Вага, Анна Дидик, Тереса Кіянка, Елісавета Вага, Ірина Міщю, Петро Дембицький, Марія Кіналь, Марія Вахна, Іван Новенча та цілий ряд інших осіб.

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частях
знаменитого повістя
Уласа Самчука
Сторін 194. — Ціна \$1.00.
Замовлення разом з належністю
слати до:
"Svoboda"
P. O. BOX 348
JERSEY CITY 3, N. J.
3 Канада замовлення треба пав-
тити американською валютою.

Д-Р РОМАН ОСІНЧУК

приймає відтепер хворих щодня (крім неділі)

від 11 до 12 год. рано і від 6 до 8 год. ввечері.
В суботи лише від год. 11 до 1-шої

В позаурядових годинах за попереднім замовленням.

Адреса: 23 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.
(між 2 і 3 Евіями, напроти Української Катол. Церкви).
Телефон: GRamercy 3-6217.

ЖОРСТОКІ СВІТАНКИ

РОМАН (у двох частинах)

кожна по 235 сторін, разом 470 сторін опрацьованих в твердій полотняній оправі.

Написав СТЕПАН ЛЮБОМИРСЬКИЙ.

Ціна \$3.25.

Замовлення wraz з належністю слати до:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, 3, N. J.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ

— : : : влаштує : : : —

У 30-ЛІТТЯ ЗДОБУТТЯ КИЄВА УКРАЇНСЬКИМ ВІСЬКОМ СВЯТО ПЕРЕМОГИ

в неділю, дня 18-го вересня (Sun., Sept. 18, 1949)

в годині 6:30 ввечері

В ЗАЛІ WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL ПРИ 16-тій ВУЛИЦІ.

(між 3 і 4 Евіями в Нью-Йорку).

БЕРУТЬ УЧАСТЬ: оперна співачка п. Е. Мозгова (сопран), оперний співак п. Л. Рейнгарович (баритон), оперний співак п. Ольховий (бас). — Аккомпаніюють: п. Олі Дмитрів і п. Леся Вахнянина. — Слово — п. Е. Маланюк, реферат — д-р В. Калина. Хор Занітєвчя.

Просимо о численну участь. Всього дохід призначений для українських інвалідів.

Тикети можна одержати вже у: Книгарні Сурма, 11 E. 7th St., Базарі Задорського, 151 Ave A, в Кооперативі, 76 E. 7th Street.

ВПИСИ УЧНІВ

— на —
ВЕЧІРНІ ОСВІТНІ КУРСИ
В НЬО ЙОРКУ

відбудуться в днях 6, 9, 10, 13 і 16 вересня ц. р. в будинку 00. Василів, 710 East 9th Street, між 4 і 8 год. доп. Курси мають 3 українознавчі відділи та 1 матуральний, який можна відіти заочно. Адреса управі:

Dr. K. KYSILEWSKY,
89 Clinton St., Ap. 13,
New York 2, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ЗАХІДНОЇ ПЕНСІЛВЕНІ В ПІТСБУРГУ

— скликає —

НА ДЕНЬ 10-ГО ВЕРЕСНЯ 1949

в годині 7. ввечері

ДО САЛІ НАРОДНОГО ДОМУ В МІКІЗРАК

ЗАГАЛЬНЕ ВІЧЕ

на якому промовляти буде директор Європейського Відділу Злученого Українського Американського Допомогового Комітету адв. Роман Смух. Закликаємо все українське Громадянство Пітсбурґу до масової участі. Справи дуже важні і наглі! — Всі на Віче!

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

ВЕЛИКЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ В НАГЛІ ПЕРЕСЕЛЕНЦІЙ СПРАВІ ЗУАДКОМІТЕТУ

— відбудеться —

В П'ЯТНИЦЮ, 9. ВЕРЕСНЯ 1949 (FRIDAY, SEPT. 9, 1949)

в годині 6:30 ввечері

В ГАЛІ ПАРАФІАЛЬНОЇ ШКОЛИ СВ. ЮРІЯ, 217 E. 6та вулиця в Нью-Йорку.

Говоритимуть: Адв. Роман Смух, дир. европ. відділу ЗУАДК і інші бесідники.

Українці! Кличемо Вас усіх, старих і нових іммігрантів, взяти масово участь у вічу, що має рішати про долю тисячів наших братів на скитальщині. Об'єднаний Комітет Укр. Орг. м. Нью-Йорку.

„Хто то свистав?“ — запитався Чедвік. — „Чи може тут є чоловік?“

„Про це я не знаю“ — відповів Тарзан так, як було справді.

Поспішно оба мисливці звинули табір і відіхали...

...а тимчасом Джена й Тікар слідували безнадійно.